

การเสริมสร้างพลังชุมชน

เพื่อการพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเอง

ของชุมชนบึงนังสดา อ.บึงนังสดา จ.ยะลา

ที่มาและความสำคัญ

ผลจากการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-7 กล่าวได้ว่า เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีปัญหา ส่งผลให้การพัฒนาไม่ยั่งยืนเพราะขาดความสมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ชุมชนบึงนังสดาเป็นชุมชนหนึ่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ราชล่องไปด้วยภูเขา น้ำไม่ พืชก็ส่วนใหญ่ยังมีลักษณะความเป็นชนบทอยู่ ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินชีวิตแบบกึ่งชนบทกึ่งเมือง ส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่กันเป็นกลุ่มก้อน จะเกิดการรวมตัวกันของคนรุ่นใหม่ที่มีใจ สำนึกรักบ้านเกิด มีแนวคิดที่อยากกลับบ้านมาพัฒนา โดยเริ่มจากการจัด กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกคนโดยเฉพาะเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยมีการประชุมหารือร่วมกับผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การพัฒนาของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้

จากสภาวะดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษา การเสริมสร้างพลังชุมชน เพื่อการพัฒนาแบบพึ่งตนเองของชุมชนบึงนังสดา อ.บึงนังสดา จ.ยะลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการพัฒนาของชุมชนบึงนังสดา อำเภอบึงนังสดา จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษากระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแบบพึ่งตนเองในชุมชนบึงนังสดา อำเภอบึงนังสดา จังหวัดยะลา
3. เพื่อศึกษาผลของการขับเคลื่อนการพัฒนาและประเมินโอกาสที่จะไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของการพัฒนาในชุมชนบึงนังสดา

รูปแบบการวิจัย

กำหนดแนวทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการ สืบคว้าเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา บทความและ งานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา

2) การวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) จากผู้เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ควบคู่ไปกับการใช้วิธี สังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

ผลการศึกษา

ศักยภาพด้านต่าง ๆ ของ คนในชุมชนบึงนังสดา

- 1) พื้นที่เกษตรที่เหมาะสม
- 2) วัฒนธรรมหลากหลาย
- 3) เข้าใจการศึกษาที่ดี
- 4) ความร่วมมือ ภาทศหรือ ฝ่าย จัดตั้งกลุ่มสมาคม
- 5) นวัตกรรมเทคโนโลยี
- 6) จิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม

กระบวนการเสริมพลังชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเอง ในชุมชนบึงนังสดา พบว่า

- 1) สร้างความตระหนักรู้
- 2) สร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือของสมาชิก
- 3) ระบุปัญหาและความต้องการ ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ
- 4) วางแผนและพัฒนาโครงการ
- 5) ดำเนินการและประเมินผล
- 6) การเสริมสร้างความยั่งยืน

ผลการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่การ พึ่งตนเองของคนในชุมชนบึงนังสดา สามารถส่งผลหลายด้าน ได้แก่

- 1) เกิดเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- 2) เกิดความเข้มแข็งของชุมชน
- 3) เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 4) เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 5) เกิดการสร้างความรู้และนวัตกรรม
- 6) เกิดความเข้มแข็งด้านสังคมและ วัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรมีการส่งเสริมให้ทุกชุมชนเกิดการเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งตนเองของชุมชน
- 2) ควรให้ความสำคัญกับการนำนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติแบบล่างขึ้นบน (Bottom Up) ที่ได้ ประชาชนหรือสมาชิกในชุมชนเข้ามามีบทบาท มี ส่วนร่วมต่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง
- 3) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนา ทั้งมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการตัดสินใจถึงความจำเป็น ของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองของ ชุมชนบึงนังสดา

ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

- 1) ควรมีการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งตนเอง อย่างยั่งยืนของชุมชน ในบริบทชุมชนอื่นๆ
- 2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพลังชุมชนที่นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งใน ชุมชนบึงนังสดา
- 3) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ของคนในชุมชนบึงนังสดา

